

VIÐMERKINGAR

Politikkur og religión

Sunnudagin verður politiskur veljarafundur hildin í sam-komuni Filadelfia, har umboð fyri allar flokkarnar verða við. Hetta tiltak er áhugavert og ger tað einki, um politikk-ur verður diskuteraður úti í samfelagnum íroknað sam-komum. Politikkur viðkemur øllum og skal tí sjálvandi kunna verða viðgjørður allastaðni.

Fyri tí um tað er í lagi, at politikkur kemur inn í sam-komur, so er tað øvugta ikki galdandi. Religión og politikkur eiga ikki at tvinnast beinleiðis saman. Harfyri er ikki sagt, at religión ikki hevur ávirkan á politikk. Vit hava eina mentan, ið byggir á kristna siðaleru og hvør einstakur tinglimur hevur eina barlast, ið er úrslit av uppaling og umhvørvi annars, og hevur henda barlast sjálvandi stóra ávirkan á, hvussu viðkomandi disponerar.

Tá vit siga, at politikkur og religión ikki eiga at tvinnast beinleiðis saman, so meina vit, at tá ein tinglimur trínir inn um tinggátt, so eru tað tær demokratisku spæliregl-arnar, ið galda og ikki átrúnaðarligar spælireglar. Átrúnaðarlig dogma hoyra ikki heima sum grundarlag í einum upplýstum samfelag í 2004. Lóggáva er fólksins vilji, óansæð um hesin vilji er í tráð við átrúnaðin ella ikki. Vit loyva við lóg hjúnaðarskilnað og endurgiftu, hóast onkur av átrúnaðarligum orskum er ímóti. Vit hava eina útbúgvingarskipan, ið, útyvir biblúsøgu, lærir næmingar um hvussu Føroyar vóru til fyri nógvum milliónum árum síðani úr gosgrýti. Vit læra børn, at dinosaurar hava verið til og at fjørðin er í stoðugari broyting tí kontinentalplát-urnar flyta seg og at evolution ger seg galdandi í liv-froðini. Hetta er, um ikki í andsegn við, so er tað ikki strengt í tráð við tað, ið átrúnaður lærir okkum. Hetta visir seg at rigga fint. Átrúnaður trívist væl, hóast skúlaverkjið ikki verður stýrt av átrúnaðarligum dogmum. Tað stendur einum og hvørjum frítt at trúgva tað ein vil í hesum landi, men tað stendur eisini einum og hvørjum frítt at ynskja lóggávu, ið er grundað á mannarættindi og annað enn tað religiøsa.

Soleiðis eigur tað at verða. Frælsi at trúgva og halda tað, ein vil, er grundleggjandi í hesum samfelagnum. Ávarast má ímóti at man innanfyri tinggátt fer móti tí teokratiska heldur enn tí demokratiska.

Øll hava eina meining um Ísrael. Staturin hevur sítt eksistensberættigilsí av nógvum orsökum og eigur sjálv-andi eins og onnur lond at hava liv lagað í frið og náðum, men ikki tí at Gud sigur, hann skal verða har. Hetta argument er ikki gott nokk í einari demokratiskari skipan og tað er heldur ikki gott nokk at halda blint við øllum ein partur ger, tí tey eru Guds útvaldu. Eitt talibanstýri, sum vit søu tað í Afghanistan hoyrir ikki heima í einum demo-kratiskum heimi. Eitt prestastýri ella eitt stýri, har trúar-setningar heldur enn argument ráða, eru av tí ringa, óansæð, um talan er um Iran ella um hvussu man argumenterar út frá gamla testamenti um deyðadóm í biblíubeltinum í USA.

Nógvar átrúnaðarligar livireglar eru grundleggjandi og lættar at argumentera fyri, sósom tey flestu av tiggju boðunum, men alt má kunna diskuterað, st í argumentið "tað er Guds vilji" hoyrir ikki heima í einum demo-kratiskum parlamenti í 2004, hóast man heima hjá sær sjálvum ella í samkomum kann halda og gera tað ein vil, so leingi tað er í tráð við landsins demokratiskt avgjördu lógum. Sosialurin vil fegin leggja pláss til eitt breitt og víðari orðaskifti um hetta í komandi Tinghellum.

Sosialurin

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
jan@socialurin.fo
Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov
eirikur@socialurin.fo
Figgjarleiðari: Tóki Heigaard
toki@socialurin.fo
Marknaðardeild: lysing@socialurin.fo
Jonhard Hammer jonhard@socialurin.fo
Teresa Jensen teresa@socialurin.fo
Hjördis Gregersen hjordsi@socialurin.fo

Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@socialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@socialurin.fo
Edvard Joensen edvard@socialurin.fo
Silmdub Jacobsen vilmund@socialurin.fo
Volubj Eliassen solby@socialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@socialurin.fo
Páll Holm Johannesen pall@socialurin.fo
Terji Nielsen terji@socialurin.fo
Anna V. Ellingsgaard anna@socialurin.fo
Eydna Skaale eydna@socialurin.fo
Ítróttur:
Jákup Mørk jakup@socialurin.fo
Terji Nielsen terji@socialurin.fo
Myndamenn:
Álvur Haraldsen alvur@socialurin.fo
Jens Kristian Vang jensk@socialurin.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:
Postsmoga 231
Nólsoyar Pálsgota 1, 700 Klaksvík tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@socialurin.fo
Sosialurin í Suðuroy:
tel. 375364 fax 375464
tel. 220727
e-post: aki@socialurin.fo
e-post: dagfinn@socialurin.fo
Sosialurin í Eysturoy:
Postsmoga 143, Saltangará
tel. 447820 fax 449520
e-post: vilmund@socialurin.fo
Sosialurin í Vágum:
360 Sandavágur
tel. 333820, 220507 fax 333720
e-post: edvard@socialurin.fo
e-post: vagar@socialurin.fo

Uppseting/prent:
Uppseting: Føroyaprent
Prent: Prentmiðstaðin
Útgevri:
Sp/f Sosialurin
Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Argjavegur 26,
Tel. 341800, Fax 341801
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@socialurin.fo
lysing@socialurin.fo
lysingartorg@socialurin.fo
varp@socialurin.fo
Blaðið verður prentað mánaðag-friggjadag klokkan 14 ⁰⁰
Innsent tilfar
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðsl-an ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.

serliga um bólkinn 18 ár og yngri. Tað skal ikki vera nøkur loyna, at eg eri ikki glaður fyri tey tilhaldstøð, sum ungdomurin nú heldur til (tey hava nevniliga einki). Eitt sovorði hús kostar ikki kommununi nógv við teimum figgingar-møguleikum, sum vit áður hava víst á. Vit kunnu fáa upp til ein triðing av stuðli úr Føroya Mentanargrunni og so kunnu kommunan og FSR átaka sær restina av kostnaðinum. Hetta hevði frøtt tey, sum eru yvir 18 ár, so tey kundu havt TB-húsið fyri seg (aldursmark). Tey yngru høvdu sostatt kunnað hugnað sær í hesum

nýggja húsi, har alkohol-nýtsla bleiv totalt bannað. Kappróðrarfelagið tekur gleðiliga ímóti hesum ung-dómi. Eisini kundi hetta hús verið brúkt bæði til mentanartiltøk, pension-istafeløg, dansifeløg og nógv annað. Húsið kundi staðið við síðunar av Poul Hansen, heilsøluni, har veldigir møguleikar eru. Hetta er mín stóri dreymur, sum eg vóni gongur upp, um eg so komi í býráðið ella ikki. Omanfyri nevnda, og framtíðina hjá ungdom-inum annars, kann einans tú, sum fært á val 9. nov, av-gera. Gott val.

VAL04

astu hæddina fyri seg til sítt virksemið, og ovara hæddin kundi verið nýtt til ung-dómin o.a.; her hugsi eg

VAL04

Økið við fótbóltsvøllin á Argjum má gerast, so tað er klárt hjá AB at koma í 1. deild.

Flakavirkjið í Nólsoy má í gongd aftur, og alt má gerast fyri at stuðla teimum í vilja í gongd har.

Gamlarætt má gerast liðug, so at smábátar úr Velbastað, Kirkjubø og Hesti kunnu leggjast har.

Fleiri bátapláss mugu gerast í Kollafirði.

Ústykking av grund-økjum í Kollafirði má set-ast í verk beinanvegin.

Setast mugu ruskkon-teynarar á keiðkini, so einki rusk verður koyrt á sjógv.

Ruskstöðin skal altíð verða opin fyri borgarun-um.

VAL04

lívfrøðiligt margfaldni, sum kann upplivast har. Satt at siga eitt eksotiskt blómandi hav, av oljublett-um, plastposum, hagnisliga kryddað við mannatrekki.

Vit muga tívverri bert staðfesta, at tey sum hava stjørnað býnum tey sein-astu árinu, hava tilvitað sett kikaran í deyva oyrað og “beklagiliga” valt at siggja

burtur frá umhvørvis-trupulleikanum.

Um tú letur mær álitíð 9 november, farið eg til verka á umhvørvisøkinum alt fyri eitt. Ásannandi at um-hvørvið er ein týðandi part-ur av einum sunnum og mennandi samfelagi. Sum tú og E skulla liva í.

VIÐMERKINGAR

Broytingar eru hart tiltrongdar í Vágs Kommunu

Leila Lisberg

Válevni fyri Javnaðarflokkin til býráðsvalið í Vági

Vit skulu eitast at liva í ein-um demokratiskum landi. Er kommunalpolitikkurin í Vágs Kommunu demokrat-iskur? Heldur man tað vera vinar- og kenningapoli-tikkurin, sum hevur gjørt seg galdandi í Vágs Komm-unu alt, alt ov longi, men nú er tíðin komin til at fáa broytingar í lag. Allir borg-arar í eini kommunu mugu hava eins rættindi, bæði tá tað snír seg um arbeiði og um byggiloyvir. Og tá kommunan skal taka støðu til stór mál, sum t.d málið um ellisheimið og mið-námsskúlan, so eigur borg-arin eisini at hava rætt til at blíva hoyrdur.

Viðvíkjandi uppstilling til kommunuval. Tað er ikki rættvíst, at tað verður upp-stillað politiskt til eitt andi umstøður til venjingar minkaði virksemið so lið-andi og lá heilt stilt í styttri og longri tíðarskeið. Frælsa ítróttin blómar aftur, fyra feløg eru kring landið og skipað verður fyri kappingum allar árstiðir. Lutikið verður í kapping-um uttanlands bæði við ungðómi og vaksnum. Størstu tiltøkini eru Flagg-dagsrenningin, Tórshavn Marathon, Ólavsøkuren-ningin og nú til seinast eisini Fólkaheilsurenningin. Lut-tøkutalið hevur sett met hvørja ferð við upp til umleið 700 luttakarum og minst lika nógvum áskoð-arum. Bragdið hevur sett ein ungðómsvenjara og stórus áhugi er fyri hesum, men á

kommunuval, hetta bara skapar klandur ímillin høgru og vinstru. Valið hevði verið nógv meira rættvíst og demokratiskt um tað ikki var politiskt. Vónandi fer komandi býráð at fáa hetta broytt.

Onnur tíðningarmikil mál ið komandi kommuna má taka hond um: - Syrgja fyri at ellisheim-ið verður bygt, so tey gomlu ikki skulu vera noydd til at fara av bygðini; og samstundis fáa vit nøkur hart tiltrongdarbeiðspláss. Hvar í bygðini ellisheimið verður bygt, og hvar mið-námsskúlin skal vera, eru tvey heilt ymisk mál, sum ongantið burdu verið sam-anblandað, men tað blivu tey, og nú stendur tað upp til kommununa at finna útav, um ellisheimið skal liggja vesturi við vatnið, ella onkra aðrastaðni í bygðini. Kommunan skal bara syrgja fyri at tað verð-

- Drekkivatnið. Ein so stór kommuna sum Vágs Kommuna, við hægsta skattaprosemi í landinum, eigur at hava reint drekki-vatn at bjóða borgarunum. - Økið við skúlan. Tað er beinleiðis vandamikið hjá smáum børnum at ferðast einsamøll til og frá skúla. Hetta má broytast og fáa

Skulu frælsar ítróttir hava mønustingin - ella?

Robert Vilhelmsen

Válevni Javnarðarflokksins - listi C

VAL04

Fyri skjótt 60 árum síðani tóku nakrar eldsálir seg saman og stovnaðu ítróttá-felagið "Bragdið" - felag fyri frælsa ítrótt í Havn. Hesar eldsálir høvdu eina bjarta vón um, at frælsa ítróttin hevði eina framtíð í kommununi. Teirra fyrsta og størsta avbjóðing var at útvega eitt hóskandi øki til frælsu ítróttina - nú umleið 60 ár seinni er stoðan júst tann sama.

Tað vóru fimleikarar, sum tóku stig til at fara undir frælsar ítróttir í Havn. Skjótt vóru teir í gongd við nógvum fjølbroyttum ítrótt-

ugleikan til at gera tað og átti tað fyri langari tíð síð-ani at verið gjørt. Ný, ið so nógvur fiskur

skil uppá, áðrenn ein álvs-arslig vannlukka hendur.

- Og til síðst, men ikki minst, vinnulivið. Familju-trivnaður og vinnulív eru tvey hugtøk sum eru tengd hvørt at øðrum, og eitt er víst, at skulu ungar barna-familjur hava lívið laga í Vágs Kommunu í fram-tíðini, so má okkurt gerast á hesum øki. Kommunan má vera við til at skapa, og vera við til at stuðla feløg-um og einstaklingum, við at fara undir nakað nýtt. Vit hava enn mest framkomna flakavirkjið í landinum liggjandi stilt. Vit mugu og skulu hava hetta í gongd aftur!

Um Suðuroyggin skal kunna koma uppundan aftur, mugu allar bygdirnar í oygni standa meira saman. Gamalt nag má fáast burt-ur, tí vit koma ongan veg við at klandrast og øvunda hvørjum øðrum. Gott val.

Ein góð kommuna

Meta C. Palle

Um tú ert í iva, so stili eg upp fyri Javnaðar-flokkin.

Men fyri meg er umráðandi, serliga nú kommunan er blivin so stór, at allir teir valdu limirnir fáa loyvi at arbeiða við borgara-politikki. Vit stilla øll upp fyri at gera okkara besta.

So fyri meg er tann besta loysnin, at øll arbeiða saman fyri at fáa eina góða kommunu. Men tað krevur ný-

VAL04

hugsan og dirvi.

X við lista C.

Stevning

Birgir Sondum

Válevni á lista C

VAL04

Las í Sosialinum, at Starvsmannafelagið nú hevur uppgivið at sam-ráðast við býráðið, fe-lagið sær seg nú noytt at stevna býráðnum.

Hetta hevur verið skilið tey seinastu 4 árinu. Býráðið hevur tapt fleiri skir og verið noytt at rinda stór endurgjöld. Tað eru ikki smápengar, men tøl í 100.000 kr. klassanum. Okkara skattakrónur, tær kundu farið betur.

Býráðssamgongan seinastu 4 árinu virðir ikki síni egnu starvsfólk.

Arbeidsfólk verða løgd undir at skulka frá

einum øki er ongin broyt-ing í mun til 1947 - álitíð er framvegis fótbóltsvøllurin í Gundadali.

Skulu Føroyar gera seg galdandi í altjóða høpi, og tað kunnu vit, er neyðugt við munandi betri umstøð-um og eitt stadion til frælsar ítróttir er loysnin. Hetta vil verða til stóran gagn og mennandi fyri flestu ítróttarfeløg, skúlar, ungðómsarbeiði og mo-tionistar.

Vend má koma í, meðan vit enn hava eldsálir sum stríðast og enn siggja ein møguleika fyri framman. Við tínum stuðli og at-kvøðu fer hetta at verða eitt av mínum fremstu málum at fremja í Tórshavnar kommunu.

Sjálvur haldi eg,at vinnu-málastýrið eigur ein part av skuldini fyri, at virki í Vági stendur tomt, flakavirkjið átti ikki at staðið stilt í

meira enn eitt ár so skuldi tað verið selt áhugaðum, so at arbeiðsplássí ikki átti niðurfyri, tað átti vinnu-málastýrið at kent sær ábyrgðina av saman við Vágs býráð, men her hevur skorta uppá viljan til at loysa trupulleikan.

Havi varhugan av,at hendan samgongan, sum nú situr á lögtingi, hevur viljan til at loysa trupulleikan við flakavirkjunum og saman við eini nýggjari býráðs-samgongu kann loysa

trupulleikan við flakavirk-inum í Vági.